

УДК 657.21:336.713

В. А. Шпильовий,

к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки, фінансів, обліку і аудиту,

Черкаська філія ПВНЗ "Європейський університет", м. Черкаси

АКРЕДИТИВНА ФОРМА РОЗРАХУНКІВ У ПРАКТИЦІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

V. Shpylovi,

Candidate of Economic Sciences, associate Professor, associate Professor of Department of Economics, Finance, accounting and audit The Cherkasy branch of Private Higher Educational Establishment is the "European university"

LETTER OF CREDIT IN PRACTICE OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY

Автором статті визначено, у яких випадках підприємству, що веде зовнішньоекономічну діяльність, варто використовувати акредитив під час розрахунків із нерезидентом, якими документами оформляються такі взаємовідносини, за яких умов підприємство згідно з вимогами НБУ зобов'язане застосовувати акредитиви. Обґрунтовано, що акредитив є позитивною альтернативою розрахункам по передоплаті та дає сторонам договору додаткові гарантії, запропоновано кроки використання акредитивної форми у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Акредитив є найбільш гарантованою, ефективною і швидкою формою розрахунків як для продавця, так і для покупця, виступаючи одночасно засобом для фінансування виробництва. Це пояснюється тим, що акредитив як форма безготівкових розрахунків гнучко дозволяє врахувати інтереси всіх сторін контракту, про що свідчать як можливість його переказу, так і можливість отримання платником кредиту при відкритті акредитиву.

The author of the article identified in any cases, the enterprise that engages in foreign economic activities, use of credit in settlements with non-resident, what documents are such relationships, under what conditions the enterprise in accordance with the requirements of the NBU is obliged to apply for letters of credit. It is proved that the letter of credit is a positive alternative to the calculations in advance and gives the parties additional guarantees proposed steps to use letters of credit in the sphere of foreign economic activity of the enterprise. The letter of credit is the most secure, effective and fast form of payment for both seller and buyer, acting simultaneously a means of financing production. This is because the letter of credit as a form of non-cash payments allows flexibility to take into account the interests of all parties to the contract, as evidenced by the ability to translate it, and the possibility of obtaining the loan payer under the credit.

Ключові слова: акредитив, документарний акредитив, імпорт, експорт, наказодавець, бенефіціар.

Key words: letter of credit, documentary credit, import, export, account party, the beneficiary.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

У сучасній практиці роботи вітчизняних організацій з ризиків неплатежів і відсутності гарантій дуже часто стали використовуватися платежі, що забезпечують одержання виручки за відвантажений товар або виконані роботи.

Основною формою платежу найбільшою мірою, що гарантує продавцеві отримання оплати за товар, є акредитив. В Україні робота з акредитивною формою оплати регулюється і підпорядковується міжнародному законодавству "Уніфікованим правилам і звичаєм по документарним акредитивам".

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженню питання розрахунків з використанням акредитивів присвячені роботи таких на-

уковців, як Л.М. Кіндрацької, М.Б. Чижевської, Ю.А. Кузьмінського, Л.О. Кадуріної, Ф.Ф. Бутинця, І.В. Жиглей, В.Г. Линника, В.М. Пархоменка, Я.Д. Крупки та інших. Однак, незважаючи на численні наукові праці, присвячені даній темі, проблема використання акредитиву при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності ще достатньо не досліджена.

Завдання статті полягає в обґрунтуванні теоретичних положень сутності акредитиву, його позитивних і негативних сторін при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Акредитиви застосовують у міжнародній господарській і фінансовій практиці для того, щоб мінімізувати ризики невиконання партнерами

їхніх зобов'язань за договором. Коли між сторонами немає повної довіри, вони воліють застосувати послуги фінансового посередника (банку), який гарантує постачальнику отримання грошей за поставлені товари (роботи, послуги), а покупцеві — що постачальник отримає гроші не раніше, ніж поставити означені товари (роботи, послуги) за договором та оформить усі обумовлені товарні документи.

Документарний акредитив — це форма розрахунків, за якої банк покупця здійснює платіж постачальнику проти подання ним обумовлених документів.

При імпортному контракті, у разі використання акредитивної форми розрахунків банк імпортера (український банк) перерахує оплату іноземному постачальникові, якщо той подасть документи, передбачені умовами акредитива, що підтверджують відвантаження товару. Банк імпортера може також уповноважити інший банк, наприклад іноземний, здійснити платежі за акредитивом.

У разі експорту український постачальник має отримати іновалютну виручку від іноземного покупця протягом 90 календарних днів із дати митного оформлення вивезення (п. 1 постанови Правління НБУ від 03.03.15 р. № 160) [1]. Звісно, найбільш надійним способом у цьому випадку було б отримати передоплату від покупця. Але якщо це неможливо, тоді акредитивний спосіб оплати поставленої продукції вбереже експортера від порушення валютного законодавства: банк-емітент покупця-нерезидента виставить експортерів через його уповноважений (авізуючий) банк акредитив і виплатить обумовлену суму після того, як експортер подасть відвантажувальні документи згідно з умовами ЗЕД-контракту.

Не можна сказати, що акредитивна форма оплати за ЗЕД-контрактами є популярною в Україні. Передусім це пояснюється вартістю цієї банківської послуги. Проте з урахуванням ситуації, що склалася зараз на валютному ринку, — зокрема, той факт, що імпортні контракти на умовах передоплати часто використовуються імпортерами для виведення капіталу за кордон — Правлінням НБУ прийнято постанову від 23.02.15 р. N 124, що набула чинності 24.02.15 р. [2]. Цією постановою НБУ запровадив додаткові адміністративні заходи впливу на імпортерів, які працюють за передоплатою. Зокрема було передбачено такі правила:

1. Передоплата імпортного постачання можлива тільки з дозволу НБУ (обслуговуючий банк імпортера направляє до НБУ відповідний пакет документів та отримує підтвердження платежу) в таких випадках (пп. 2, 3 п. 1 Постанови № 124) [2]:

— якщо сума контракту становить від 50 000 до 500 000 дол. США;

— якщо суму контракту не визначено, але загальна сума перерахувань іноземному постачальнику, здійснених з 24.04.15 р., уключаючи подані на оплату, становить від 50 000 до 500 000 дол. США;

— якщо загальна вартість імпортного товару, що придбавається за контрактом, укладеним до 24.04.15 р., яка підлягає оплаті, але ще не оплачена, становить від 50 000 до 500 000 дол. США;

— якщо загальна сума платежів за одним або кількома контрактами з одним нерезидентом за один календарний місяць становить від 50 000 до 500 000 дол. США.

2. Якщо дозвіл від НБУ для вищезазначених випадків не отримано, то передоплата заборонена, проте імпортер може розрахуватися за допомогою документарного акредитива в разі дотримання таких умов (пп. 3 п. 1 Постанови № 124) [2]:

— акредитив підтверджено банком, рейтинг якого за класифікацією однієї з провідних світових рейтингових компаній (Fitch Ratings, Standard & Poor's, Moody's) відповідає вимогам до першокласних банків (не нижче інвестиційного класу);

— іновалюта купується виключно для грошового забезпечення акредитива і для оплати послуг банків-нерезидентів, які беруть участь в операціях за акредитивом;

— виплата коштів за акредитивом здійснюється після отримання документів і встановлення їх належного подання.

3. Передоплата має бути замінена на акредитивну форму розрахунків, що відповідає вимогам пп. 3 п. 1 Постанови № 124 [2], якщо сума перевищує 500 000 дол. США для всіх вищеперелічених випадків. Виняток із цього правила зроблено лише для товарів критичного імпорту таких, як медичні вироби для проведення гемодіалізу і лікування онкологічних хворих згідно з переліком, затвердженим постановою КМУ від 16.02.15 р. № 63 [3], нафта, вугілля, бензин, електроенергія та інші товари, перелічені у ст. 5 Закону від 28.12.14 р. № 73-VIII [4] (п. 4 Постанови № 124) [2]. Уповноважені банки здійснюють передоплату за такими імпортними контрактами з урахуванням умов передоплати імпортованого постачальника (п. 1).

Таким чином, питання про використання акредитивів стає актуальним для багатьох імпортерів.

У сфері ЗЕД при розрахунках за товари (роботи, послуги) суб'єктам господарювання слід керуватися "Уніфікованими правилами та звичаями для документарних акредитивів", розробленими Міжнародною торговою палатою. На сьогодні існує дві чинні редакції цих правил:

— UCP 500 (редакція 1993 року) [5];

— UCP 600 (редакція 2007 року) [6].

Під час укладення і виконання ЗЕД-контрактів суб'єкти господарювання зобов'язані забезпечувати дотримання вимог, передбачених цими Пра-

вилами (п. 1 Указу Президента від 04.10.94 р. № 566/94) [7]. Причому, як впливає з п. 1.2 Положення про порядок здійснення уповноваженими банками операцій із документальними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями, затвердженого постановою Правління НБУ від 03.12.03 р. № 514 [8], вони мають право застосовувати на свій розсуд будь-яку із чинних редакцій. На практиці українські банки віддають перевагу Правилам № 600. Зазначимо, що Правила застосовуються до будь-якого документарного акредитива, при цьому в тексті акредитиву має бути чітко сказано про застосування Правил (і вказано редакцію — Правила № 500 або № 600). Ці Правила є обов'язковими для всіх сторін, якщо інше прямо не виражено або виключено умовами акредитива.

Наведемо основні терміни, що вживаються в міжнародній практиці у правочинах із використанням акредитива.

Згідно зі ст. 2 Правил № 600:

— акредитив означає будь-яку угоду, як би вона не називалася, що є безвідкличною і є твердим зобов'язанням банку-емітента (тобто банку, який виставляє акредитив на прохання заявника або від свого власного імені) оплатити у строк належне подання;

— поданням називається подання документів по акредитиву банку-емітентові або виконуючому банку, а також самі документи, таким чином подані;

— наказодавець — це сторона, на прохання якої виставляється акредитив;

— бенефіціар — це сторона, на користь якої виставлено акредитив;

— виконуючий банк — це банк, уповноважений провести платіж за акредитивом, чи будь-який банк, якщо платіж за акредитивом проводиться будь-яким банком;

— підтверджувальний банк — це банк, який додає своє підтвердження акредитива (тобто тверде зобов'язання оплатити у строк належне подання) за дорученням або проханням банку-емітента.

Виставити акредитив означає таке: банк покупця (наказодавця акредитива) заплатити поставальнику (бенефіціарові) за товари (роботи, послуги), якщо останній подасть обумовлені сторонами документи до банку, який проводитиме платіж (виконуючий банк). Інакше кажучи, виставляючи документарний акредитив, покупець висуває умови, за яких його банк оплатить поставання.

Зверніть увагу: акредитив є правочином, відокремленим від основного контракту (наприклад, купівлі-продажу) і банки не мають зобов'язань за таким контрактом. Вони мають справу лише з документами, а не з товарами, роботами, послугами чи виконанням зобов'язань, до яких можуть належати документи (ст. 4, 5 Правил №

600). Крім того, акредитив вважається безвідкличним, якщо прямо не вказано інше (ст. 3 Правил № 600) [6].

Також у Правилах № 600 описано зобов'язання банків, які беруть участь в операціях з акредитивами (зокрема, банку-емітента, виконуючого, підтверджувального банків), стандарти перевірки документів, вимоги до різних міжнародних транспортних та інших документів, що використовуються в міжнародній торгівлі, та інші правила за документарними акредитивами.

У вітчизняному законодавстві основні вимоги до розрахунків із застосуванням акредитивів розкрито в таких нормативних документах:

— Цивільний кодекс (ст. 1088, 1093-1998) [9];

— Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті [10];

— Положення № 514 [8].

Акредитив є однією із форм безготівкових розрахунків (ч. 1 ст. 1088 ЦК, п. 1.5 Положення № 514) [8; 9].

У разі використання акредитивної форми розрахунків у сфері ЗЕД слід ураховувати вимоги:

— Закону від 23.09.94 р. № 185/94-ВР [11];

— Закону від 16.04.91 р. № 959-ХІІ [12];

— Типових платіжних умов зовнішньоекономічних договорів (контрактів), наведених у додатку 1 до постанови КМУ і НБУ від 21.06.95 р. № 444 [13];

— Інструкції про порядок здійснення контролю за експортними та імпорними операціями, затвердженої постановою Правління НБУ від 24.03.99 р. № 136 [14].

Документальне оформлення правочину з використанням акредитивної форми розрахунку. Умови та порядок проведення розрахунків із використанням акредитива прописують у договорі між продавцем (бенефіціаром, на користь якого виставляється акредитив) і покупцем (заявником (або наказодавцем) акредитива). Такі умови, у тому числі якщо зазначено, що розрахунки за акредитивами регулюються Правилами ЦСР (№ 500 або № 600) [5; 6], не мають суперечити законодавству України та нормативним актам НБУ (п. 8.1 гл. 8 Інструкції № 22) [10].

У розділі договору "Умови платежів" слід зазначити валюту платежу, спосіб, порядок і строки фінансових розрахунків, а також гарантії виконання сторонами взаємних платіжних зобов'язань (п. 1.7 Положення № 201) [15]. Формулювання щодо акредитивної форми розрахунків рекомендується прописати, спираючись на Постанову № 444 [13].

Як у разі експорту, так і в разі імпорту українській стороні рекомендують застосовувати безвідкличний документарний акредитив (додаток 1 до Постанови № 444) [13]. Зверніть увагу, що цей вид акредитива — найбільш захищений: покупець не може його відкликати (тобто не заплатити) на свій розсуд без узгодження з поставальником (бе-

нефіціаром). Зазначимо, що в контракті, який передбачає застосування документарного акредитива, як валюту платежу можна вибрати будь-яку валюту із Класифікатора валют.

У контракті також зазначається, коли відкривається акредитив, строк його дії, перелік документів, які продавець повинен подати до банку для отримання коштів за акредитивом, строки подання таких документів та інші умови.

Акредитивом є окрема угода від основного контракту. На практиці акредитив являє собою електронне повідомлення, яке банк-емітент надсилає банку бенефіціара. Для відкриття імпортного акредитива покупець подає до банку-емітента заяву про відкриття документарного акредитива. Заява складається в довільній формі, але має містити всі обов'язкові реквізити, зазначені в п. 1.3 гл. 1 розд. II Положення № 514 [9], зокрема:

- вид акредитива;
- підтвердження акредитива (реквізити підтверджувального банку);
- дата заяви про відкриття акредитива;
- строк дії та місце закінчення строку дії акредитива (наприклад, кількість днів із дати відкриття акредитива або остання дата прийняття документів для оплати акредитива і місце його закінчення (країна, місто, банк), тобто місце подання документів для платежу (п. 8.29 Інструкції N 22);
- назва бенефіціара, його місцезнаходження і номер рахунка (відповідно до реквізитів основного ЗЕД-контракту);
- назва банку бенефіціара і виконуючого банку;
- сума і найменування інвалюти;
- короткий опис товару згідно з контрактом;
- умови постачання згідно із Правилами ІНКОТЕРМС;
- перелік документів, проти яких здійснюється платіж за акредитивом, а також кількість оригіналів і копій таких документів;
- спосіб виконання акредитива;
- за чий рахунок буде сплачено комісію та відшкодовано витрати банків.

Разом із заявою про відкриття акредитива до банку треба подати оригінал та копію основного контракту. На цих документах банк робить позначку про прийняття заяви про відкриття акредитива (п. 1.4 Положення № 514) [9].

Акредитив вважається відкритим із дати відправлення повідомлення про його відкриття (п. 1.11 Положення № 514) [9].

Акредитив закривається в таких випадках:

- якщо закінчився строк його дії;
- якщо отримувач коштів відмовився від використання акредитива до закінчення строку його дії та цю можливість передбачено умовами акредитива;

— якщо платник за акредитивом повністю або частково відкликав акредитив, і цю можливість передбачено умовами акредитива.

Виконуючий банк повідомляє банк-емітент про закриття акредитива. Якщо закривається покритий акредитив, то виконуючий банк повертає банку-емітентові невикористану суму покриття, а останній зараховує повернені кошти на рахунок платника (ст. 1098 ЦК, п. 8.29 Інструкції № 22) [10].

У разі імпорту й експорту можна використовувати різні варіанти розрахунків за акредитивами.

Для імпорту схема розрахунку за акредитивом така:

1. Клієнт звертається до банку із заявою про відкриття акредитива на користь продавця. Згідно з умовами акредитива платіж має бути проведений після доставки покупцеві товару і подання постачальником документів, що підтверджують виконання ним своїх зобов'язань за основним контрактом. Банк клієнта повідомляє про відкриття акредитива продавця.

2. Продавець поставляє товар.

3. Банк отримує документи, які підтверджують, що товар поставлено та умови акредитива виконано, перевіряє ці документи.

4. Банк клієнта перераховує банку продавця суму, зазначену в акредитиві.

Детально порядок розрахунків за імпортом акредитивом описано в розд. II Положення № 514 [8]. За цієї схеми імпортер може використовувати такі види акредитива, як:

— акредитив із повним покриттям. У цьому випадку він заздалегідь перераховує повну суму акредитива на окремий "акредитивний" рахунок (або рахунок покриття) у банку-емітенті (бронювання коштів). Постачальник знає про умови акредитива і таким чином отримує практично таку саму гарантію платежу, як передплата за контрактом;

— акредитив без покриття. Цей варіант найбільш вигідний імпортеру, оскільки не потребує відволікати оборотні кошти на бронювання. Але можливість застосувати такий акредитив є не в кожного імпортера: усе залежить від його взаємовідносин із банком;

— акредитив без покриття з відстроченням платежу. Такий варіант використовують, якщо постачальник готовий надати покупцеві товарний кредит, а банк покупця не заперечує відкрити акредитив без покриття;

— акредитив із постімпортним фінансуванням. Це різновид попереднього варіанта. Застосовується, якщо банк імпортера може надати йому цільовий короткостроковий кредит на придбання товару з розрахунком за акредитивом. У цьому випадку після відвантаження постачальником товару і подання до банку підтвердних документів банк платить за акредитивом за рахунок

виданих імпортеру кредитних коштів, а імпортер отримує відстрочення платежу.

У разі експорту акредитив є додатковою гарантією отримання коштів від покупця-нерезидента. Як уже говорилося вище, рекомендується використовувати безвідкличний акредитив, бажано підтверджений.

Можливий варіант передекспортного фінансування. У цьому — випадку експортер, на користь якого відкрито акредитив, отримує від свого банку цільовий кредит на виготовлення продукції або закупівлю товару, призначеного для відправки на експорт (без отримання передоплати від іноземного покупця). За такої схеми кредитування банк-кредитор може вимагати в заставу виручку, що надійде експортеру після подання до банку документів згідно з умовами акредитива, а також додаткового забезпечення. Експортеру може бути вигідною й інша схема розрахунку, за якої він може розрахуватися експортним акредитивом зі своїми постачальниками, не відволікаючи гроші з обороту. Тут використовується перевідний (трансферабельний) акредитив. Тобто за дорученням експортера його виконуючий банк перераховує всю суму за акредитивом (або частину суми) постачальнику експортера. Можливість застосування переказних акредитивів передбачено ст. 48 Правил № 500, ст. 38 Правил № 600, а також гл. 9 розд. II Положення № 514 (у разі імпорту), гл. 9 розд. III Положення № 514 (у разі експорту) [5; 6; 8].

Як у разі експорту, так і в разі імпорту можуть використовуватися резервні акредитиви. Резервним називається безвідкличний документарний акредитив, який зобов'язує банк-емітент на прохання наказодавця акредитива (покупця) або за дорученням іншого банку чи від свого імені сплатити кошти за покупця (принципала) бенефіціару в разі отримання вимоги про платіж і документів, що підтверджують невиконання зобов'язань наказодавцем акредитива (якщо це передбачено умовами резервного акредитива) (п. 1.3 розд. 1 Положення № 514).

Тобто акредитив перебуває ніби в резерві (на лавці запасних), поки покупець здійснює платежі за контрактом у встановлені строки. Акредитив же відкривається в разі порушення таких строків.

Конкретні умови платежу прописуються в основному контракті, а також у заяві на відкриття акредитива і в самому акредитиві. Особливості здійснення банками операцій із резервними акредитивами викладено в гл. 1 розд. IV Положення № 514 [8].

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, акредитивна форма розрахунків дає сторонам контракту можливість знизити комерційні ризики: гарантується оплата й постачан-

ня товару. Оплата здійснюється проти документів, що підтверджують відвантаження товару, виконання умов договору. За певних умов, перелічених Нацбанком у Постанові № 124 [2], українські підприємства зобов'язані використовувати в разі імпорту товарів акредитивну форму розрахунків. Причому акредитиви мають бути підтверджені першокласними банками (ця вимога, мабуть, пов'язана з невисокою надійністю українських банків-емітентів акредитивів). До недоліків використання акредитивів можна віднести чималу вартість цієї банківської послуги, а також досить об'ємний документообіг, особливо за участі у схемі декількох банків.

Література:

1. Постанова правління НБУ "Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України" від 03.03.2015 р. № 160 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0160500-15>
2. Постанова правління НБУ "Про особливості здійснення деяких валютних операцій" від 23.02.2015 р. № 124 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0124500-15>
3. Постанова КМУ "Про затвердження переліку медичних виробів для проведення гемодіалізу та лікування онкологічних хворих, які не є об'єктами оподаткування додатковим імпортним збором" від 16.02.2015 р. № 63 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/63-2015-%D0%BF>
4. Закон України "Про заходи щодо стабілізації платіжного балансу України відповідно до статті XII Генеральної угоди з тарифів і торгівлі 1994 року" від 28.12.2014 р. № 73-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/73-19>
5. Правила Міжнародної торгівельної палати "Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів" від 01.01.94 р. № 500 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/988_003
6. Правила Міжнародної торгівельної палати "Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів" від 01.07.2007 р. № 600 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/988_003
7. Указ Президента "Про заходи щодо впорядкування розрахунків за договорами, що укладають суб'єкти підприємницької діяльності України" від 04.10.1994 р. № 566/94 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/566/94>
8. Постанова правління НБУ "Про затвердження Положення про порядок здійснення уповноваженими банками операцій за документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями" від 03.12.2003 р. № 514

[Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1213-03>

9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

10. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління НБУ від 21.01.04 р. № 22 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>

11. Закон України "Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті" від 23.09.94 р. № 185/94-ВР [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/185/94-%D0%B2%D1%80>

12. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" від 16.04.91 р. № 959-XII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

13. Постанова КМУ і НБУ "Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті" від 21.06.1995 р. № 444 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/444-95-%D0%BF>

14. Постанова Правління НБУ "Про затвердження Інструкції про порядок здійснення контролю за експортними, імпорнтними операціями" від 24.03.99 р. № 136 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0338-99>

15. Наказ Міністерства економіки "Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів)" від 06.09.01 р. № 201 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01>

References:

1. The national Bank of Ukraine (2015), "About resolving the situation on the monetary and currency markets of Ukraine", available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0160500-15> (Accessed 03 March 2015).

2. The national Bank of Ukraine (2015), "About features of implementation of some currency transactions", available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0124500-15> (Accessed 03 February 2015).

3. The Cabinet of Ministers of Ukraine (2015), "About approval of the list of medical devices for hemodialysis and treatment of cancer patients who are not objects of taxation additional import duty", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/63-2015-%D0%BF> (Accessed 16 February 2015).

4. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), The Law of Ukraine "On measures to stabilize the balance of payments of Ukraine in accordance with article XII of the General agreement on tariffs and trade 1994",

available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/73-19> (Accessed 28 December 2014).

5. International chamber of Commerce (1994), "Uniform customs and practice for documentary credits", available at: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/988_003 (Accessed 01 January 1994).

6. International chamber of Commerce (2007), "Uniform customs and practice for documentary credits", available at: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/988_003 (Accessed 01 July 2007).

7. The Decree Of The President (1994), "About measures on streamlining of calculations under contracts that conclude the subjects of entrepreneurial activity of Ukraine", available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/566/94> (Accessed 04 October 1994).

8. The national Bank of Ukraine (2003), "On approval of the Regulations on the procedure of implementation by authorized banks of transactions on documentary credits in calculations for foreign economic operations", available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1213-03> (Accessed 03 December 2003).

9. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), The civil code of Ukraine, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (Accessed 16 January 2003).

10. The national Bank of Ukraine (2004), "The instruction about clearing settlements in Ukraine in national currency", available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04> (Accessed 21 January 2003).

11. The Verkhovna Rada of Ukraine (1994), The Law of Ukraine "About the procedure for making settlements in foreign currency", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/185/94-%D0%B2%D1%80> (Accessed 23 September 1994).

12. The Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine "On foreign economic activity", available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/959-12> (Accessed 16 April 1991).

13. The Cabinet of Ministers of Ukraine, The national Bank of Ukraine (1995), "Typical payment terms of foreign economic agreements (contracts) and typical forms of protective reservations to international treaties (contracts) which provide for payments in foreign currency", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/444-95-%D0%BF> (Accessed 21 June 1995).

14. The national Bank of Ukraine (1999), "About approval of the Instruction about the procedure for exercising control over export, import operations", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0338-99> (Accessed 24 March 1999).

15. The Ministry of economy (2001), "On approval of the Regulations on the form of foreign economic agreements (contracts)", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0833-01> (Accessed 06 September 2001).

Стаття надійшла до редакції 01.12.2015 р.